

Poblenou refugi

- Idomeni vist per Mar Redondo
- Transformació de les Glòries
- Un altre ERO al 22@
- Pere IV i els autobusos

Editorial

ÍNDEX

EDITORIAL.....	3
Falta de planificació al Poblenou	
EN PORTADA	4
El camp de refugiades d'Ildomeni vist amb els ulls d'una poblenovina	
Poblenou Refugi	
Transformació de la plaça de les Glòries	
Can Felipa	
Institut Maria Espinalt i noves aules de P-3	
Un altre ERO al 22 @	
Fundació Museu Historicosocial	
Del Manchester català a la desfeta industrial	
ESPAI VIOLETA	11
Les dones en els conflictes bèl·lics	
MOBILITAT.....	12
La "Pantumacona", o moltes bicis al Poblenou	
L'estació de metro del Poblenou ja és accessible!	
Pere IV i els autobusos	
GENT AMB VEU PRÒPIA.....	14
"Yo trabajo con la empatía"	
PAISATGES HUMANS.....	16
La decrepitud del "mentrestant" vs. el passat fabril	
MEMÒRIA I PATRIMONI.....	19
El Poblenou que ja no hi és	
ENTITATS	20
Produccions la Llacuna celebra 10 anys de la seva creació	
ConnectHORT.....	22
PAS A NIVELL.....	23
Al Poblenou som així de trempats!	

Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou

Rambla del Poblenou, 49, 08005 BCN Tel. 933 569 732
 elpoblenou@elpoblenou.cat www.elpoblenou.cat
 Secretaria..... dilluns, dimecres i dijous de 7 a 9 h
 Assessoria urbanística..... dimecres de 7 a 9 h (concerteu hora)
 Assessoria jurídica..... dimecres de 7 a 9 h (concerteu hora)

Fes-te soci/sòcia

Perquè els problemes del barri surtin a la llum i es resolguin ens cal ser una entitat forta, és per això que la teva aportació és important.

- La nostra entitat està formada de persones com tu, unes només aporten poc més d'un euro al mes de quota, altres hi dediquen part del seu temps lliure en la defensa del barri. De la manera que sigui, com més serem més força tindrem.
- Rebràs la revista *El Poblenou* a casa i tindràs dret a estar informat i a participar en la vida interna de l'entitat.
- Ser soci/a de la nostra entitat no comporta cap avantatge material: no som una empresa de serveis ni depenem de cap administració. Les quotes de socis són bàsiques per garantir la nostra independència.
- L'única condició per ser soci és que estimis el barri.
- L'únic benefici que tindràs és la satisfacció de contribuir a fer-lo més habitable.

Alta de soci/a

Nom i cognoms:
 Adreça:
 Població: CP:
 Telèfon: @ mail:
 DNI:
 Quota anual: 20 € ☐ Quota de suport de € ☐
 Domiciliació del pagament a través de la Caixa/banc:
 IBAN:

(Signatura)

Revista *El Poblenou* n.92
 Juny-juliol 2016

Edició:
 Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou

Equip de Redacció: Salva Clarós, Montse Milà, Josep Pascual, Xavier Pegenaute, Joan Maria Soler

Col·laboradors: Amador Pisabarro, Mar Redondo, Núria Falcó, Marina Riera Rodoreda, Estrella Pineda, Sílvia Casorrán, Patricia Pujante, Carlos Sánchez-Valverde, Manuela Pulido, Àfrica Ragel

Coordinació: Gemma Canela

Fotografies: Salva Clarós, Mar Redondo, Montse Milà, David Madueño, Sílvia Casorrán, Marina Riera, Pilar Álvarez, Núria Falcó, Manuela Pulido, Solange Foret

Il·lustracions: Manel Puyal
 Portada foto: Montse Milà
 Correcció: Josep Pascual
 Disseny gràfic / maquetació: Joan Maria Soler
 Impressió: Gràfiques Campàs
 Tirada: 3.000 exemplars
 Publicitat: Carme Martínez (629 046 004)
 comercial@elpoblenou@gmail.com
 Dipòsit legal: B-48543-97

El Consell de Redacció i l'AVVP no es fan responsables de les opinions expressades en les col·laboracions inserides a la revista, que han de considerar-se com a opinions personals dels sotasignats, tret de l'Editorial i tot allò que està signat com a Redacció. La revista és de distribució gratuïta i es finança a través de la quota dels socis de l'AVVP i dels espònsors i anunciant (la línia editorial és absolutament independent d'aquestes institucions i empreses).

Falta de planificació al Poblenou

La falta de planificació escolar per part del Consorci d'Educació de Barcelona és evident al Poblenou: fa més de cinc anys que l'oferta insuficient de places escolars públiques provoca que l'Administració es vegi obligada, cada curs, a improvisar dos o més grups addicionals de P-3 ("bolets") a les escoles del barri, o a augmentar el nombre d'alumnes per aula, fet que dificulta el manteniment de la qualitat pedagògica de les escoles, obstacle només superat en part per l'esforç del personal docent, administratiu i de serveis, amb la col·laboració de les famílies de cada centre educatiu.

La demanda de places escolars al Poblenou augmenta any rere any, al contrari del que passa a Catalunya com a conjunt. L'antic sòl industrial abandonat per les fàbriques deixa lloc a la construcció d'habitatges, que augmenta contínuament. L'arribada de noves famílies, sobretot joves, fa que augmenti la natalitat, i en conseqüència, la demanda de places escolars de tot tipus: d'escola bressol a cicles formatius,

passant per primària, ESO i batxillerat.

La Plataforma en Defensa de l'Educació Pública del Poblenou, integrada per les AMPA de les escoles i instituts i per l'Associació de Veïns i Veïnes, que treballa per organitzar la comunitat educativa del barri en la defensa de l'educació pública i la seva qualitat, demana al Departament d'Ensenyament i al Consorci d'Educació, del qual també forma part l'Ajuntament de Barcelona, el màxim esforç pressupostari i de recursos humans per garantir l'oferta educativa necessària i de qualitat al Poblenou.

I això passa per reforçar els centres, els equips i els projectes pedagògics existents i per la construcció dels centres educatius necessaris: l'Institut Maria Espinalt projectat, el segon institut i l'escola de primària prevista per a l'any 2017.

La Junta de l'AVVP

La vinyeta d'en Puyal

Espònsors:

Viatge a la frontera d'Europa: El camp de refugiades d'Idomeni vist amb els ulls d'una pobleovina

El 2015 va ser l'any de les persones migrants. Més d'un milió de persones desesperades —quatre vegades més que el 2014— van fugir del caos de l'Orient Mitjà i de la violència, la fam i la pobresa de l'Àfrica i l'Àsia. Aproximadament 850 mil migrants han creuat els Balcans, començant pel mar de Turquia a Grècia, Macedònia, Sèrbia, Croàcia i Eslovènia. Fugen de contextos tan durs que els porten a arriscar la vida, com les gairebé quatre mil persones, entre les quals molts nens i nenes, que han mort ofegades al mar Egeu i al canal de Sicília. Tot i que aquests fluxos migratoris són part dels "efectes col·laterals" del neocolonialisme actual, la Unió Euro-

pea ha reaccionat aixecant murs, intensificant el rebuig i deportant de manera forçosa milers de persones, sovint amb un rerefons obertament xenòfob.

A principis de març de 2016, Macedònia va tancar les fronteres a les persones migrants, com la majoria de països veïns, interrompent així la "ruta dels Balcans". Parlem amb la pobleovina Mar Redondo, que va passar un mes com a voluntària al camp de refugiades d'Idomeni, situat a la frontera entre Grècia i Macedònia, relatant la seva experiència al blog relatsbondia.wordpress.com.

Amb la motxilla a l'esquena, la Mar va marxar de Florència "de manera im-

provisada, amb pocs estalvis i alguns diners recaptats mitjançant un *crowdfunding* entre amics i família». Impulsada per la necessitat de reaccionar davant la indiferència general i, sobretot, pel desig d'informar sobre el que passa a esquena de la Unió Europea. "No tenia cap contacte al camp, ni una idea clara de què hi anava a fer. Tan bon punt arribes com a voluntària independent estàs desorientada i et costa una mica adaptar-te. Els primers dies van passar a ritme frenètic, hi havia molt a fer. Fins després d'una setmana no em vaig adonar que, des que havia arribat, no menjava bé, no dormia ni em dutxava. Aleshores em vaig adonar que havia de trobar el meu propi ritme".

L'assistència humanitària als refugiats s'organitza a través d'ONGs i voluntaris independents i cohabita, a vegades de forma controvertida, amb diferents moviments polítics. La Mar ens explica que "moltes persones s'oposen a barrejar la tasca humanitària i la política. La meua opinió és que cal prendre partit, o estàs amb les refugiades o estàs amb la UE, ja que al no triar, en realitat ja ho has fet. Sense una consciència política el voluntariat esdevé mer assistencialisme i no fa més que alliberar els governs de les seves responsabilitats".

Després de la confusió dels primers dies, la Mar va conèixer altres voluntàries com ella, d'arreu del món, amb les quals va treballar. "El millor va ser treballar amb els nens i nenes: aproximadament el 40% de la població del camp té menys de setze anys." Un petit gest, però molt significatiu perquè un dels principals problemes de la vida quotidiana és l'avorriment: "La majoria de la gent passa el dia tombada i els nens no tenen res per jugar, divertir-se i aprendre.

Com va dir un activista a Twitter (@Hibai_), "la vida al camp és una llarga cua": llargues cues per registrar-se a l'arribada, cues per menjar, cues per anar al lavabo o per carregar el mòbil".

La Mar ens explica com "sovint es creu que la tasca del voluntariat és només satisfer les necessitats bàsiques de les refugiades. En realitat no és així: per una banda la voluntària ha de donar a conèixer la situació a les que estan lluny. Per una altra, les condicions de vida al camp no són ni humanes ni molt menys, dignes. Però més que res, la gent vol recuperar la llibertat per triar. Triar on anar

i moure's lliurement, però també les petites coses de cada dia. El que a primera vista pot semblar superflu, en realitat és molt important com, per exemple, triar el color de la roba que portes o l'àpat que faràs. Aquesta és la dignitat que les voluntàries podem aportar". Reclamar un espai privat també és important: "la gent renúncia sovint a les 'comoditats' de les grans tendes per continuar a les petites tendes de campanya més precàries, on potser hi plou, però que permeten reconstruir la unitat familiar i mantenir un ambient més íntim".

Molts recorren a traficants per passar la frontera il·legalment. Poden arribar a pagar fins a dos mil euros. "A costa de les persones migrants s'està construint un gran negoci. Parlo tant del mercat negre que creix als camps com dels traficants de persones. Crec que amb el temps la gent arribarà on vol. La intenció de la UE d'aturar-ho només està augmentant el patiment, enriquint les màfies i els explotadors. No sé si aquest és l'objectiu, però és un fet que hi ha una economia submergida lligada als migrants tan extensa que se'n podria fer un estudi".

Com que la frontera estava tancada, les manifestacions es van tornar més freqüents. En una d'aquestes van detenir la Mar: "els grans mitjans de comunicació explicaven la història d'una pobra voluntària detinguda, sense donar importància a la sort dels refugiats. Però aquesta aventura també ha tingut algun efecte positiu. Tot i la detenció, que em va costar el vol de tornada i una multa, si no fos per les voluntàries internacionals la detenció probablement hauria passat desapercebuda. Durant uns dies es va tornar a parlar de la situació a Idomeni i de la crisi de les persones refugiades".

La Mar està planejant tornar a Idomeni, conscient que aquesta experiència l'ha canviada. "Quan tornes a casa t'adones del poc valor que tenen els problemes als quals solem atribuir massa importància. Simplement no pots preocupar-te pel que passa al teu voltant després de veure com persones que no tenen res afronten el present amb tanta dignitat com poden. Penses de nou en aquelles petites coses que normalment donaries per descomptat, però que a Idomeni adquireixen un valor completament diferent. Així que crec que tornar-hi per ajudar les refugiades, sense deixar de ser crítica amb la tasca del voluntariat humanitari i el sistema d'economia submergida que hi ha darrere, és essencial: una no pot romandre indiferent, perquè només el poble salva el poble."

*Text original:
Stefano Maulicino i Thomas Maerten
Publicat a DEAPress.com el 23 d'abril de 2016
Traducció i adaptació: Mar Redondo
@MarBondia*

Poblenou Refugi

Com cada segon dimecres de mes i coordinadament amb molts altres barris de Barcelona, el Poblenou va fer l'11 de maig un acte de suport als refugiats exigint al govern que escolti el sentir de la ciutadania i els permeti l'entrada al país.

Un representant de Pallassos sense Fronteres va venir per fer el retorn de l'acte que havien organitzat les AMPA

del barri a finals d'any. Va explicar les seves experiències en tres camps de refugiats, va passar vídeos i fotos molt emotives i va acabar fent màgia per a la mainada que, tot i ser força menuda, va fer preguntes molt interessants.

L'acte va acabar a la rodona del Casino amb dibuixos per la pau que es van penjar al fanal del mig.

Les persones que hi vam assistir ens vam reafirmar en la important tasca de Pallassos sense Fronteres, que porten alegria a llocs on regna la tristesa i la foscor i P9 Refugi els va lliurar 100 € recollits al barri amb la venda de "xapes" de suport.

Montse Milà

Transformació de la plaça de les Glòries

– novè aniversari –

Com cada any per aquestes dates, coincidint amb el novè aniversari de la signatura del Compromís per Glòries, els veïns dels quatre barris que envolten la plaça de les Glòries ens convoquem a la Farinera del Clot per fer balanç del curs. Aquest any coincideix amb el canvi de govern municipal, fet que contribueix a avançar més a poc a poc encara en la presa de decisions. Respectem la necessitat que tenen de situar-se per poder abordar la complexitat de la ciutat, però estem preocupats per la lenta resposta a temes que avui ja són urgents, com són l'aprovació dels plans urbanístics que han de permetre construir els equipaments i habitatges acordats, així com la redacció del projecte executiu del parc, seguint el disseny del projecte Canòpia, guanyador del concurs internacional que l'Ajuntament va convocar. Cal donar una empena i accelerar la tramitació dels plans, aquest va ser un dels temes que van centrar l'assemblea.

També es va informar de l'estat de les obres que, malgrat tot, continuen avançant i assolint els objectius marcats, com és el cas del nou edifici de l'escola dels Encants, que ja està en funcionament. Ara ha començat el procés per poder construir al seu costat, l'escola bressol.

Un altre edifici que està molt avançat és el del carrer Bolívia, entre Badajoz i Ciutat de Granada, destinat a 105 habitatges per a persones grans, i a més, a un CAP i un Casal per a Gent Gran. Es preveu que estigui acabat a finals d'aquest any. El CAP és una de les reivindicacions més antigues, potser, dels veïns i que sabem que costarà que la Generalitat hi destini recursos per habilitar-lo, però insistirem fins a aconseguir-ho. Pel que fa al Casal, hem reclamat al Districte que cal garantir-ne el funcionament a finals d'any.

Pel que fa a l'habitatge, hi ha avenços en les fases prèvies per a la

construcció d'habitatge de protecció oficial al carrer Bolívia, on l'Ajuntament és titular de tres solars. Ara ja s'ha efectuat l'enderroc dels edificis de magatzems que els ocupaven. També hi ha nous habitatges de protecció oficial als edificis situats a l'illa delimitada pels carrers Sancho de Ávila, Pamplona, Tànger i Zamora. A l'interior d'aquesta illa hi ha prevista la construcció d'un equipament esportiu municipal. El nou govern s'ha compromès a construir-lo en aquesta legislatura. De moment els veïns ja disposen d'un nou parc a l'interior de l'illa, urbanitzat a finals de l'any passat.

Un altre espai destinat a la construcció d'habitatges de protecció oficial és l'illa situada entre la Gran Via i Castillejos. L'Ajuntament té la intenció de convocar un concurs internacional per trobar la millor ordenació d'aquests edificis. Hi estem d'acord sempre que no comporti més endarreriments.

Un altre àmbit que ens preocupa per

Situació dels nous equipaments previstos

la manca d'actuacions és el del transport públic. Hem rebut amb optimisme que el govern municipal defensi la connexió del tramvia per la Diagonal, però no s'han posat en marxa encara solucions per connectar el tram de Diagonal entre les Glòries i Verdader amb transport públic. En l'àmbit de la mobilitat, saludem les propostes de reducció del trànsit a la ciutat que ha anunciat l'Ajuntament.

Fa un any van començar els treballs per a la construcció dels túnels de la

plaça de les Glòries i segueixen el calendari previst. Ara ja s'està excavant l'accés del carrer Padilla. Reclamem que la construcció de la segona fase s'iniciï a continuació de la primera, sense cap interrupció. Les intervencions dels veïns a l'assemblea insistien a exigir l'execució de la totalitat dels túnels.

Tenim coneixement que el nou govern té sobre la taula la segona fase dels túnels, tot i que ens manifesta que complirà els acords del Compromís per

Glòries signat l'any 2007. Aquests i el pla urbanístic aprovat al mateix temps determinen l'eliminació de la barrera que suposa l'actual Gran Via i la creació d'una zona verda destinada a convertir-se en espai de relació entre els barris del Clot i el Poblenou. Aquest espai no és possible sense el túnel acordat, cosa que oblidem els seus detractors, sigui per desconeixement del model de ciutat que el Compromís per les Glòries defensa o per mala fe.

Els espais recuperats de la plaça, una part important de la superfície que no està en obres, i que han estat urbanitzats amb caràcter provisional, mantenen un nivell d'ús acceptable.

Una bona notícia a destacar, pel que fa al patrimoni de la ciutat, és la descoberta d'un tram ben conservat del Rec Comtal que permetrà la seva recuperació i incorporació al parc de les Glòries.

Les quatre associacions de veïns dels barris que envolten la plaça, Fort Pienc, Sagrada Família, Clot-Camp de l'Arpa i Poblenou, reclamem al govern de la ciutat que acceleri la presa de decisions encaminades a la construcció dels equipaments i habitatges de protecció oficial acordats i a continuar sense interrupcions de cap mena el procés de transformació de les Glòries.

AVV Fort Pienc
AVV Sagrada Família
AVV Clot-Camp de l'Arpa
AVV Poblenou

Can Felipa

En poques setmanes Can Felipa ens ha regalat dues mostres de teatre popular de gran vàlua: *Entre dues aigües* i *Assemblea: Catex-Felipa-Nosaltres*.

Entre dues aigües

El dia 30 d'abril, quinze veïns del Poblenou, homes i dones, procedents d'altres països, van compartir amb nosaltres, les seves vivències i sentiments com a persones migrants.

Va ser un espectacle audiovisual, que completaven amb harmonia de moviments i amb textos que, fruit de les experiències viscudes, elles mateixes havien creat.

Aquest és un projecte compartit amb Martinica que ens va emocionar i que els agraïm. Tot un luxe de sensibilitat i bon fer escènic que vam tenir el plaer de gaudir.

Assemblea: Catex-Felipa-Nosaltres

La celebració dels 25 anys de Can Felipa ens va fer participar d'una assemblea popular que combinava fets històrics de personatges del barri, dramatitzats per voluntaris també del barri, amb les intervencions de representants de grups que realitzen la seva activitat al Centre Cívic.

Ens vam emocionar recordant la història, cantant cançons emblemàtiques de l'època revolucionària i veient al mateix temps la riquesa de la vida associativa del barri i l'activitat del dia a dia de Can Felipa.

Felicitats a la seva directora, als creatius i creatives d'aquest espectacle i als qui amb tant d'il·lusió i qualitat hi van intervenir!

Tots dos espectacles no s'haurien de quedar en una sola interpretació. La seva qualitat mereix més llarg rodatge.

Montse Milà

Institut Maria Espinalt i noves aules de P-3

El calendari de l'Institut Maria Espinalt continua endavant. El projecte de construcció ha d'estar elaborat l'1 de juny. El Consorci d'Educació de Barcelona ha nomenat l'equip directiu i la preinscripció s'ha realitzat; però amb 4 grups de 1r d'ESO, un grup més dels previstos prèviament pel Consorci. A la reunió del 26 d'abril passat, el Districte i el Consorci van manifestar que durant l'estiu condicionarien el solar del carrer Llacuna/Sancho de Ávila, per instal·lar-hi els barracons.

A l'esmentada reunió del 26 d'abril amb la Plataforma d'Educació Pública de Poblenou, el Consorci va presentar també la seva solució a la gran demanda de places de P-3 al barri: A part de les dues línies addicionals a les escoles Mar Bella i Poblenou, van confirmar el bolet (grup suplementari) a l'escola Bogatell i dues aules annexes a l'escola Llacuna, que es convertiran en una escola nova al llarg del curs vinent; però que ara la normativa no permet crear. Aquestes aules s'instal·laran provisionalment al

mateix solar dels barracons de l'Institut Maria Espinalt, i es destinarà un solar del carrer Ciutat de Granada, entre Lluç i Ramon Turró, per a la construcció de la nova escola del barri.

Respecte a les obres d'ampliació de l'escola Mar Bella, el Districte ha arribat a un acord amb el bisbat per enderrocar l'església del davant aquest estiu i posar-hi els barracons, encara que no tinguin aprovats els pressupostos.

Amador Pisabarro

Un altre ERO al 22@

L'antiga ALSTOM WIND, que va ser adquirida per l'americana General Electric, al carrer Roc Boronat, 78, es dedicava al disseny, fabricació, instal·lació i manteniment d'aerogeneradors, tant per a parcs eòlics on-shore (terra endins) com per a instal·lacions off-shore (mar endins). Compta amb més de 4.500 MW i 2.500 turbines eòliques instal·lades o en construcció i els seus treballadors s'enfronten a un expedient de regulació. Parlem amb en David Madueño, president del comitè d'empresa

Des de quan aquesta empresa té la seu al barri?

Aquest projecte d'energia eòlica va sorgir a iniciativa de Pep Puig, professor universitari, i 10 estudiants, que van dissenyar el primer aerogenerador 12/15 i que l'any 1981 van constituir la cooperativa ECOTÈCNIA, es van presentar a un concurs del Centro para el Desarrollo Tecnológico Industrial (CDTI) per valor de 14 milions de pessetes que van guanyar però mai van arribar a cobrar. Per evitar l'escàndol, el CDTI els va finançar, a risc, el 90% del cost.

Com va evolucionar la cooperativa?

El prototipus de l'aerogenerador Ecotècnia 12/15 va ser la base a partir de la qual es van començar a fabricar les primeres sèries de turbines eòliques de les quals se'n van instal·lar una vintena

arreu d'Espanya i només dues a Catalunya. La cooperativa va començar al carrer Amistat. Era un projecte il·lusionant que reunia molt de talent i creativitat i que va situar Ecotècnia entre les deu empreses més importants del sector eòlic al món. Quan la cooperativa Mondragon va entrar a formar part del projecte, es va traslladar a Roc Boronat (antiga Can Culleres). L'any 2007, davant la necessitat de creixement i les mancances econòmiques, es va buscar un comprador. Va ser una selecció molt acurada per evitar perill de fagocitació i es va triar Alstom perquè no tenia producció eòlica pròpia.

Quina és la política energètica a Espanya i a Catalunya?

Els governs han prioritzat el gas fòssil i han atacat els qui han desenvolupat i aplicat tecnologies per aprofitar els fluxos d'energia que, lliurement i gratuïtament, ens proporciona el planeta. L'any 82, a l'acte d'inauguració d'una planta solar tèrmica a Sant Pere de Ribes, el president Pujol deia: "per als polítics, és

fàcil dir que el problema de l'energia es pot resoldre amb la solar o l'eòlica, però són tonteries... Queda clar que la base de l'energia és avui la d'origen tèrmic o nuclear". A dia d'avui l'expresident no ha rectificat. Amb la majoria absoluta del PP es va eliminar la prima que donava suport a les noves energies i tot ha empitjorat.

Com veus el futur de les energies renovables a Espanya i a Catalunya?

Els governs d'Espanya i Catalunya no mostren cap interès en la seva defensa. L'any 2014, el comitè d'empresa va dirigir una carta al president de la Generalitat alertant-lo de l'interès de diverses multinacionals en la compra de la part d'Alstom relacionada amb l'energia i com aquest sector, representat a Catalunya per negocis de generadors d'energia eòlica i de turbines hidroelèctriques, es veia afectat per les negociacions de venda.

Quina importància ha tingut Alstom Wind a Catalunya?

En el sector eòlic, les oficines de Barcelona representaven la central del negoci d'Alstom a escala mundial. És aquí on s'ha dissenyat tot el ventall de turbines terrestres de fins a 122 m de diàmetre i on s'ha dissenyat i desenvolupat la turbina eòlica marina més gran del mercat. Ha exportat al nord d'Europa, Japó i al Brasil. Les oficines de Cornellà dedicades a

la generació hidroelèctrica, especialitzades en minihidràulica, han demostrat l'alta capacitat per a l'exportació dels seus projectes.

En què ha acabat el procés de venda?

En les negociacions de venda l'Estat francès, que havia adquirit prèviament empreses històriques catalanes i va heretar molts anys de la seva tecnologia, va fer servir la seva influència davant la direcció d'Alstom per protegir l'ocupació en territori francès, malgrat que el projecte ha estat portat únicament pel centre de Barcelona. Després de divuit mesos de negociació entre les dues empreses, la Comissió de la Competència de la UE i el govern francès, el 2 de novembre es va formalitzar la compra per part de General Electric, amb seu als Estats Units. GE va anunciar una reestructuració de plantilla a Espanya de 512 persones. De les 490 persones que treballen al Poblenu en volien reduir 230 i només la pressió sindical en el marc de la UE ha aconseguit forçar una negociació. Actualment

plantegen un ERO de 110 persones al Poblenu, 68 a Cornellà i el tancament de la seu, l'activitat de la qual passaria a Bilbao, tot i la falta d'experiència en aquestes turbines. La raó social de l'empresa, que actualment es troba a Cornellà, aniria a Espanya.

Quines gestions esteu fent per aturar-ho?

Hem lliurat un informe al Parlament i ens hem entrevistat amb el Sr. Baiget, conseller d'Empresa i Coneixement per demanar-li que intercedeixi davant GE. Ens consta que Navarra s'hi ha reunit però des de Catalunya, malauradament no s'ha fet res.

Quin és el vostre missatge a la Generalitat?

Catalunya ocupa una posició poc important en el rànquing de les energies netes i el pla de reestructuració presentat per GE afecta el 100% de l'energia renovable. Des de les institucions del país s'ha de marcar un camí clar cap a

una indústria que tendeixi a una major protecció del medi ambient. Sorpren que les tecnologies com l'eòlica marina o la minihidràulica, desenvolupades a les seus de Barcelona i Cornellà, es deslocalitzin a França i al País Basc, reforçant així la idea de l'abandonament per part del govern de la Generalitat de Catalunya d'una aposta decidida per les renovables. Demanem la implicació de l'Administració catalana per defensar l'empremta tecnològica, que ens ha dut a ser líders del desenvolupament en aquests mercats, evitar la seva deslocalització i assegurar els centres del Poblenu i Cornellà i els més de 500 llocs de treball d'alta qualificació. La societat catalana no es pot permetre prescindir d'una indústria basada en la innovació i d'un alt valor afegit. Catalunya necessita defensar la seva herència per construir el seu futur. Sense energies renovables no hi ha futur, i el futur dels països passa pel desenvolupament d'aquestes tecnologies.

Montse Milà

Fundació Museu Historicosocial

El mes passat el barri va tenir la important presència de dues empreses que van néixer a mitjan s. XIX, van ser pioneres a Catalunya en l'àmbit industrial i tecnològic i referents pel compromís dels seus treballadors i treballadores en la defensa dels drets sindicals, socials i polítics.

Josep M. Muntaner, regidor del Dis-

trictre, va inaugurar una exposició fotogràfica que la Fundació Museu Historicosocial de la Maquinista i la Macosa ha portat a la Torre de les Aigües. Aquesta exposició ha permès recordar al personal que havia treballat a Macosa i al veïnat que encara té present Can Girona, com era aquesta empresa, els importants treballs que s'hi van realitzar i la lluita de la seva gent.

Paral·lelament, els treballadors de Macosa van organitzar al Centre de Barri Diagonal Mar una jornada de divulgació i sensibilització sobre l'amiant; una malaltia professional fruit del treball en condicions inadequades que tan patiment ha provocat i provoca, en forma de malalties i morts, entre els que hi havien treballat i les seves famílies.

Del Manchester català a la desfeta industrial

La compra de la divisió energètica d'Alstom per l'americana General Electric m'incita a descabellar el fil d'una correlació històrica que ajuda a entendre què li passa a la indústria a Catalunya, i sobretot aquí, en aquest racó de la capital, presumptuosament conegut fa un segle i mig com la Manchester catalana.

Alstom Wind es va instal·lar a Barcelona el 2007, quan va comprar per 350 milions d'euros la catalana Ecotècnia, empresa pionera al món en la fabricació de turbines eòliques. Era una mitjana empresa en ple creixement, associada al grup cooperatiu Mondragón, que facturava 400 milions. Hi havia una conjuntura econòmica favorable, quan la generació d'energia eòlica s'expandia omplint de molins les carenes de la Península. L'èxit l'empenyia a captar inversió o a ser absorbida per una empresa més gran. I a Catalunya, ni bancs ni empresaris, ni el Govern de la Generalitat la van salvar, corrien temps d'auge de l'economia financera que importava més que l'economia productiva, i Ecotècnia acabaria en mans franceses.

Ecotècnia va ser una de les primeres empreses tecnològiques que va colonitzar la terra promesa del districte barceloní 22@. Ho va fer en l'històric edifici industrial, llavors abandonat, de l'extinta Metales y Platería Ribera SA. Ecotècnia prenia el relleu d'una de les més importants metal·lúrgiques del Poblenou, Can Ribera, que, fundada el 1912, es dedicava a la fabricació de coberts d'alpaca, i recuperació de metalls

diversos. "Les Culleres", com també se la coneixia, era una empresa important amb tecnologia puntera en forn elèctric per a metalls no fèrrics, instal·lacions de laminatge, extrusió, etc., que va arribar a ocupar més d'un miler de treballadors a la fàbrica del Poblenou. No obstant això, res va evitar una suspensió de pagaments el 1985, en plena crisi industrial, amb un passiu de més de 5.600 milions de pesetes, i un deute amb la Seguretat Social de 750 milions, que va desembocar en un enorme conflicte laboral que acabaria amb la liquidació del grup industrial.

Per la seva part, Alstom s'instal·la a Catalunya a partir de la desfeta també de les dues principals metal·lúrgiques catalanes fusionades el 1989: la Maquinista Terrestre y Marítima, nascuda a la Barceloneta el 1855, i Materiales para Ferrocarriles y Construcciones, més endavant Macosa. Ambdues, a les mans de l'INI i del Banc Central, respectivament, van ser venudes al grup francobritànic GEC Alsthom.

Maquinista i Macosa havien sigut dos grans referents de la indústria metal·lúrgica catalana des de la segona meitat del segle XIX. Macosa, originàriament la foneria del Remei, de la família Girona, va arribar a ser la fàbrica més gran del Poblenou, ocupant una superfície de 140.000 m2. La constructora de material ferroviari i estructures metal·liques va començar com a ferreria, i acabà instal·lant un alt forn per produir acer, encara que la principal dedicació va ser la construcció de vagons de ferrocarril. El final de Macosa (anys 90 del segle XX) va ser de novel·la negra, amb

crims, estafes i corrupció entorn de la venda dels terrenys de la fàbrica per aixecar el complex immobiliari de Diagonal Mar. L'operació es va saldar amb un frau de 1.000 milions a Hisenda, i la condemna de promotors, testaferros, advocats, ins-

pectors d'Hisenda i jutges corruptes.

L'empresa General Electric es va instal·lar també al Poblenou 22@ el 2001. Corrien temps de bombolla immobiliària, i la divisió financera d'aquest heterogeni i gegantí conglomerat industrial (GE Capital) va veure l'oportunitat de vendre hipoteques i de proveir-se d'una cartera immobiliària (GE Real Estate) a la puixant i exitosa Barcelona postolímpica. No obstant això, uns anys més tard, en esclatar la crisi, General Electric va tocar el dos tancant les oficines del Poblenou. Farà un parell d'anys, el Grup va anunciar que es retirava definitivament del negoci financer per concentrar-se novament en la producció industrial. El canvi d'estratègia portava el gegant americà a comprar la divisió energètica de la francesa Alstom, després d'una important disputa en els tribunals motivada perquè el govern alemany, que feia de portaveu de Siemens, també la rondava.

El tancament del cercle

De la metal·lúrgia pesada del XIX, quan les fàbriques encara cremaven carbó, passant per la modernització en ple segle XX, amb forns de laminació elèctrics, a l'èpica de l'energia eòlica quan encara el món no havia despertat a les renovables, les empreses catalanes acabarien en mans, primer franceses i després americanes, amb la passivitat de governs immòbils davant de l'autoextermini industrial del país. Coses semblants han passat en el sector de l'electrònica de consum, recordeu Vanguard, Inter, Iberia... o en el sector de la moto: Montesa, Bultaco, Ossa... i la darrera, Derbi. En conclusió, l'empresa catalana tendeix a desaparèixer com a tal quan el capital esporuguit pel canvi tecnològic deixa l'èpica industrial per buscar recer en les bombolles especulatives, i en la picaresca i el campí qui pugui. Grandesa i misèria del Manchester català.

Salvador Clarós

Les dones en els conflictes bèl·lics

Segons l'informe *Alerta 2015* sobre conflictes, drets humans i construcció de pau, publicat per l'Escola de Cultura de Pau de la Universitat Autònoma de Barcelona, al llarg d'aquests últims anys, s'han enregistrat més de 36 conflictes armats arreu del món (Líbia, Nigèria, Somàlia, Sudan del Sud, Afganistan, Pakistan, Ucraïna, Iraq, Israel-Palestina, Síria...). ACNUR, d'altra banda, va destacar que per primera vegada des de la Segona Guerra Mundial se supera la xifra global de 50 milions de persones desplaçades a causa de conflictes, persecucions, violacions dels drets humans i contextos de violència generalitzada.

Però si la població civil és sovint l'objectiu principal de les hostilitats, sobretot en els conflictes armats, les dones són en general les víctimes més afectades, pateixen bombardejos, atacs indiscriminats, manca d'aliments i altres articles necessaris per a la supervivència d'elles i de la seva família, però, a més, les dones han d'assumir una major responsabilitat, ja que, a causa del reclutament, empresonament, desplaçament, desaparició o de la mort dels homes, elles han d'assumir la responsabilitat de tirar endavant la família. Per exemple: del conjunt de famílies sirianes refugiades a Egipte, Líban, Iraq i Jordània, 145.000, és a dir, més de tres de cada quatre, tenen com a cap de família una dona, que dia rere dia s'enfronta amb una lluita en

solitari per la supervivència. Aquesta absència d'homes n'incrementa generalment la vulnerabilitat i accelera la desintegració dels mecanismes tradicionals de protecció amb què comptaven.

En molts conflictes bèl·lics, les dones també han sigut i són objecte de violència sexual, de forma sistemàtica, brutal i generalitzada, com a arma de guerra, de control i de poder contra l'enemic. Mes de 50.000 dones van ser violades a la Guerra dels Balcans; entre 250.000 i 500.000 en el genocidi de Ruanda; més de 1,4 milions a Alemanya durant i després de la Segona Guerra Mundial per les tropes d'alliberament (nord-americans, russos, francesos i britànics). Darrere d'aquestes xifres hi ha infinitat d'històries de terror, de por, de dominació... Aquestes dones van ser violades simplement per ser dones i trobar-se en zona de conflicte.

Les víctimes ara es troben a Síria i a tots aquells països que actualment estan en guerra. I els criminals es multipliquen perquè els agressors no només són els combatents, sinó que, en molts camps de persones refugiades, les dones, especialment si viatgen soles, pateixen agressions masculines per part de civils. Els seus patiments no finalitzen amb l'abandó de la zona en conflicte. La seva tortura continua dia rere dia com a conseqüència d'una mentalitat masculista i patriarcal.

La majoria d'aquestes agressions van quedar impunes, ja que fins a la dècada dels anys 90 no va haver-hi cap tipus de conseqüència per als culpables. No va ser fins al 1998 que la Cort Penal Internacional va elevar la violència sexual a la categoria de crim de guerra i contra la humanitat.

L'any 2000, el Consell de Seguretat de les Nacions Unides va aprovar la resolució 1.325. Aquesta resolució reconeix que la guerra afecta de manera diferent les dones i reafirma la necessitat d'augmentar el seu paper en la presa de decisions en relació amb la prevenció i la resolució de conflictes armats. Aquesta resolució va aconseguir avenços, com, per exemple, que més de la meitat dels acords de pau signats van incloure clàusules explícites per a la protecció de les dones, la pau i la seguretat.

Però en els conflictes armats, les dones no només han estat víctimes, també s'han posicionat, i han participat de forma activa en les diferents guerres al llarg de la història, defensant els seus ideals des de diferents àmbits, en primera línia de foc, en els serveis de suport a la població civil, participant activament en els moviments a favor de la pau a nivell local, però també fomentant i construint contextos de pau que traspassaven fronteres lingüístiques, religioses, culturals, polítiques. Només cal recordar la lluita de les dones a la Setmana Tràgica de Barcelona que es van rebel·lar contra el reclutament a la guerra del Marroc dels seus fills, marits, pares... o de les dones que, a la Primera Guerra Mundial, van mantenir el teixit productiu amb la seva incorporació al mercat laboral, així com la cura de la família dels combatents... Aquest fet va influir en la seva emancipació i va donar impuls als primers moviments feministes del segle passat. O les dones, a la Segona Guerra Mundial, que van intervenir en tots els àmbits: militars, polítics, socials... o a la Guerra Civil espanyola, les dones republicanes que van lluitar per la democràcia i l'emancipació.

Estrella Pineda

La "Pantumacona", o moltes bicis al Poblenou

A meitat de maig centenars de ciclistes de tot l'Estat i d'altres indrets d'Europa s'han trobat a Barcelona per reclamar un objectiu comú: la bicicleta a la ciutat s'ha de poder desplaçar de forma directa, segura i còmoda.

Una massa crítica és una ruta festiva en bicicleta que té lloc generalment el primer divendres del mes (en el cas de Barcelona, el punt de trobada és l'Arc de Triomf, a les 20h). En pedalar en grup la massa crítica té

consideració d'un únic vehicle, així que quan el primer té un semàfor en verd tot el grup ha de passar, encara que el semàfor canviï a vermell. Una vegada a l'any s'organitza la 'Criticonà', però el nom s'adapta al lloc específic. D'aquí ve la 'Pantumacona'.

La situació, l'orografia i la bona predisposició del barri han fet que l'organització de la Pantumacona triés el Poblenou com a barri acollidor de molts dels esdeveniments que han tingut lloc durant el cap de setmana 13-15 de maig. L'escola Pere IV i l'institut 4 Cantons han ofert

les seves instal·lacions a tot aquell que ha necessitat un lloc per dormir i per dutxar-se, mentre que el taller de bicis Recircula (Ramon Turró, 259, tot just traslladat a un local més gran des del carrer Lope de Vega) va oferir el divendres una recepció inicial per donar la benvinguda als participants. D'altra banda, les festes més nocturnes van tenir lloc a la base nàutica de la Mar Bella mentre que Can Ricart (Hangar) va ser el lloc triat per la gran festa després de la ruta ciclista principal de la trobada.

Sílvia Casorrán

L'estació de metro del Poblenou ja és accessible!

Com segurament ja sabreu, des del 29 d'abril passat la principal estació de metro del nostre barri ja té ascensors. Les obres han costat 1,8 milions d'euros i han trigat 16 mesos. Volem mostrar la nostra satisfacció i agraïment a la Generalitat de Catalunya per la millora de l'accessibilitat a la xarxa de metro, avui dia el 91% de les estacions (140 de 154) són plenament accessibles. No obstant això, fins que aquesta xifra no arribi al

100% hi ha persones que tindran limitades les seves possibilitats de mobilitat. Sense anar més lluny, l'estació veïna de Ciutadella – Vila Olímpica encara no compta amb ascensors.

Així mateix, volem agrair la paciència al veïnat i comerços més propers a l'estació de metro, que han patit molts mesos d'obres i talls de trànsit per aconseguir un benefici comú.

Seguirem reivindicant que es

doni compliment a la normativa de seguretat de les estacions: Poblenou encara no compta amb una sortida d'emergència. D'altra banda, recordem que el barri té cada dia més activitats econòmiques, més població i més visitants (hotels i platges); l'estació actual es queda petita. L'obertura del segon vestíbul a Lope de Vega solucionaria les dues mancances esmentades: seguretat i capacitat. Així que toca seguir reclamant!!

Pere IV i els autobusos

Tot just fa uns dies s'han iniciat els talls i desviacions de trànsit per iniciar les obres del carrer Pere IV. La setmana passada les xarxes socials de l'Àrea Metropolitana de Barcelona anunciaven:

A partir del dia 11 de maig de 2016, a causa del tall definitiu que es realitzarà al carrer Pere IV de Barcelona, les línies B20, B25, N8 i N11, 40 i 42 veuen alterat el seu recorregut habitual tal com s'indica en aquest plànol.

Aquest 'definitiu' ens va sobtar. Des de la Comissió de Mobilitat del Poblenou i des de la Taula Eix Pere IV el futur de l'autobús a Pere IV s'ha comentat diverses vegades. Com bé sabeu, és 'el tema' que va provocar l'estancament del projecte de remodelació de Pere IV a

l'anterior legislatura (o almenys el que van voler explicar).

L'eix Pere IV és el camí històric que ha unit els diferents barris del Poblenou entre ells mateixos i amb el centre de la ciutat. Entre la Gran Via i Pujades (on trobem el metro) hi ha set illes equivalents a les de l'Eixample (1 km). El conjunt de línies que hi donen servei (B20, B25, amb bona freqüència en tot l'eix, i 40, 42, amb freqüència lamentable i que cobreixen l'eix parcialment) haurien de ser equiparables a una línia horitzontal de la Nova Xarxa Bus.

La trama viària és la que és, en som conscients. Així com l'eix Marroc – Tànger – Alí Bei presenta continuïtat des del carrer Fluvial fins al centre

(gràcies a l'obertura del carrer Alí Bei a l'altura de Marina), no hi ha cap eix equivalent en sentit contrari. Hauria de ser Sancho de Àvila, però neix a Meridiana i mor a la Rambla. Amb la proposta de noves parades 'definitives' es posa de manifest que el carrer Pallars com a eix del sentit Besòs queda massa lluny de moltes de les activitats i habitatges als quals aquestes línies donen i han de seguir donant servei. Massa lluny de les activitats i, d'altra banda, massa a prop del metro i de les línies de bus que passen per Pujades-Llull. A priori pot semblar que sentit Besòs cal trobar un eix diferent al del carrer Pallars. ¿Es podria pensar en un carril bus contra sentit al carrer Almogàvers, que circuli per Pere IV entre Llacuna i Diagonal i que segueixi per Cristóbal de Moura? ¿O bé que sentit Besòs simplement segueixi l'itinerari que ha seguit fins ara?

La pacificació d'un carrer no té tant a veure amb la circulació del transport públic com amb la circulació del trànsit de pas. Caldrà restringir el pas dels vehicles que no siguin veïns o serveis, però es podria pensar que l'autobús sentit Besòs hi continués passant. Anem-hi pensant, i anem-ne també parlant amb els veïns, que quan les solucions no són evidents potser també hi tenen alguna cosa a aportar.

Sílvia Casorrán

English, Psicomotricitat, Estimulació sensorial, experimentació, tot amb molt d'afecte, relació família-escola, cuina pròpia ecològica, Jornada de portes obertes

Llar d'infants subvencionada per la Generalitat

Chiqui Tin

21 juny 17.30-19 h.

Tel. 93 221 95 79 (Vila Olímpica, Poblenou)

www.escuelachiquitin.com/avila centrelavila@escuelachiquitin.com

cal Vegànic · La primera botiga del Poblenou d'alimentació vegana!

Productes sense gluten
Plats preparats per emportar
Consulta Dietista-Nutricionista

cal Veganic | c/Llull, 141 bis (amb c/Roc Boronat) | calveganic@calveganic.com

Fotos de Solange Forêt

Solange Forêt

“Yo trabajo con la empatía”

Solange Forêt, originaria de la ciutat rosa de Toulouse, vive en el Poblenou desde 2009. Escapando de la lluvia de Londres, vino a Barcelona a seguir con su trabajo de comercial, pero solo unos años después descubrió que su vocación era el fotoperiodismo. Can Ricart o la batalla contra el olvido, proyecto sobre el proceso de gentrificación de la antigua fábrica, le hizo ganar el premio Gollut 2015 al mejor reportaje de fotoperiodismo.

¿Cómo pasa una comercial internacional a ser fotoperiodista?

Yo soy francesa y empecé estudiando idiomas y economía. Siempre me ha interesado mucho lo que es la parte internacional y como responsable comercial internacional pude conocer culturas distintas. Pero llegó un momento en que mi vida pasaba en la maleta y decidí que era tiempo de parar un poco. Mientras iba buscando qué otra trayectoria podía dar a mi carrera profesional, fui haciendo de voluntaria. En Guatemala, estuve trabajando con niños y pensé en hacer un cortometraje. No tenía ni idea

pero me compré una cámara de segunda mano y un libro y me fui allí. Finalmente no hicimos el corto, pero al volver a Barcelona vi que quería ir por esa vía documental.

Por la vía periodística.

Sí. Me di cuenta de que había viajado mucho y que quería contar las situaciones que había visto de todas las culturas; dar a conocer cosas que a mí me parecían obvias pero que mucha gente desconocía. Quería hacer un periodismo humano, un periodismo que mostrara cosas positivas. Vi el fotoperiodismo como una manera de llegar a hablar de todas estas temáticas incluyendo también la parte artística. Y me puse a estudiar un postgrado en la Universidad Autónoma.

¿Le costó tomar la decisión?

Está claro que es un riesgo porque dejas una carrera con ingresos fijos para entrar en un mundo -el del fotoperiodismo- donde tienes que estar preparado para tener ingresos muy fluctuantes (rie).

Y de momento, ¿cómo va?

Aún no vivo de ello pero es-

peranza de conseguirlo. Hace unas semanas estaba en Macedonia haciendo un reportaje sobre la comunidad gitana porque allí está la municipalidad Rom más grande del mundo. Y lo hice como *freelance*. Al principio, cuando no eres conocida, nadie se compromete a comprarte nada. Todos esperan a ver qué traes de vuelta.

¿Intenta seguir la filosofía del periodismo libre?

Totalmente. Ser *freelance* te permite escribir lo que una quiere. Obviamente hay que estar al tanto de los medios. Siempre hay unas líneas editoriales, por supuesto, pero creo que en general hay sitio para todo. Hay propuestas muy interesantes y tienes que buscarte la vida.

¿Entiende sus proyectos fotográficos como un documento social?

En mi caso, es lo que me motiva. Me interesan las personas y cómo vivimos. Eso sí, siempre combinado con un toque internacional.

¿Cómo nació la idea del fotoreportaje de Can Ricart o la batalla contra el olvido?

Fue un trabajo de la universidad. Teníamos que hacer un tema de algo cercano y que no necesitara medios económicos. El Poblenou me interesaba por su alma, su mezcla, la convergencia de distintas generaciones y clases sociales. Quería trabajar sobre la gentrificación, y al hablar con gente del barrio sobre su cambio urbanístico, vi que unos de los que más lo sufrieron fueron los pequeños talleres. Can Ricart me dio una historia dentro del tema ‘gentrificación’.

¿En qué consiste el proyecto?

Lo que me interesaba era la memoria del lugar, porque de hecho yo veía la antigua nave desde mi terraza y no sabía ni que existía. Busqué información y poco a poco fui cogiendo contactos, como

J a u m e
Pagès,
q u e
f u e
e l

representante de los trabajadores de Can Ricart cuando se montó la resistencia contra el propietario que puso fin a los contratos de alquiler. El resultado es un reportaje con parte escrita y fotos; una colección de vistas del sitio y retratos de las personas que habían trabajado allí.

¿Cuál fue la respuesta de los artistas y artesanos contactados?

Fue muy interesante porque todos querían hablar. Se habían quedado con una herida muy grande. Les duele saber que años después de irse no se ha hecho nada en el lugar y que, en cambio, a ellos les cambió mucho la vida. Conseguir que sea bien cultural es importante para el barrio, pero los edificios también deben ser para las personas.

(...)

De hecho, me gustaría seguir investigando porque hay más personas que trabajaban aquí a quien quiero encontrar. Cuando se abra la sede de la UB en Can Ricart, se volverá a hablar de la historia del sitio y es interesante que puedan conocer su pasado. Un político puede tomar una decisión, pero luego no paga las consecuencias. Es la sociedad civil quien tiene que hacer este trabajo de memoria.

Ahora que todo el mundo tiene teléfonos inteligentes y puede hacer fotos, ¿cuál es el papel del fotoperiodista?

El término fotoperiodista tiene dos palabras, fotógrafo y periodista, y creo que lo interesante es la mezcla. Una imagen debe estar acompañada de un texto y viceversa. Lo importante es no tratar sólo la actualidad inmediata sino hacer trabajo de investigación. No te comunicas igual si has estado un mes con los refugiados, durmiendo en sus tiendas con frío, que si vas solo un día.

Hablando de temas delicados, ¿has dejado de hacer instantáneas por razones éticas?

Siempre hay gente que va a fotografiar bebés. Personalmente hay fotos que no hago porque estoy viviendo el momento con las personas o porque creo que no me han dado el permiso. Yo trabajo con la empatía. Quizás hay fotos que debes hacerlas sin permiso, pero en el reportaje, es importante que ellos sean partícipes.

Marina Riera Rodoreda

Foto de Solange Forêt

La decrepitud del “mentrestant” vs. el passat fabril

Als voltants del passatge de la Trinitat, sobre el qual vam centrar el darrer número de “Paisatges Humans”, trobem un entorn que mereix especial atenció: la zona compresa entre els carrers Agricultura i Josep Pla, Marroc i Cristòbal de Moura, arribant fins al carrer de Pere IV.

Com ja sabem, es tracta d'un enclavament afectat pel Pla Urbanístic del 22@, i això queda palès en els edificis: tapiats, amb els sostres ensorrats i ocupats, en la seva majoria, per població gitanoromanesa. Uns carrers, que durant uns anys van gaudir d'una vitalitat obrera gràcies a les fàbriques i tallers, resten ara pràcticament desèrtics esperant una revitalització que no arriba mai.

A l'espera d'un pla d'execució ferm del 22@, l'entorn s'ha convertit, potser, en l'enclavament més degradat, quasi en ruïnes, del Poblenou. Malgrat l'existència d'edificis protegits, com és el cas de l'antiga fàbrica de tints per a la roba anomenada Colores Hispania, la façana de la qual és una relíquia protegida, si ens aboquem lleugerament a l'interior a través de les finestres podem observar els sostres ensorrats, les parets foradades i les ruïnes del que havia estat una de les fàbriques potents del barri.

Aquest estat de decrepitud en constant evolució fa que, si l'Ajuntament no ho evita a temps, l'edifici acabi caient i, amb ell, la façana protegida. Aquest també és el cas de la gran fàbrica ubicada entre els carrers de Josep Pla, Cristòbal de Moura i Marroc, anomenada en el seu moment Acabados, Tintes y Estampados SA, un edifici de propietat municipal i encara dempeus, encara que no se sap fins quan. L'objectiu és que acabi sent d'ús municipal, tal com s'hi han anat transformant d'altres antigues fàbriques del barri, però l'execució resta en la incertesa.

Condicions de vida: ferralla i ocupació d'edificis

En general, tot el que allà s'hi pot observar és un clar reflex del “mentrestant”. I és en aquest “mentrestant” en què la població gitanoromanesa que hi resideix, en la seva majoria, ha trobat el seu modus vivendi a partir de la recollida i venda de ferralla. Cal destacar que no tota la població d'origen romanès que hi viu ha ocupat els habitatges. És el cas d'una senyora d'uns 50 anys que, en veure'ns, ens pregunta si ens pot ajudar, per explicar-nos, seguidament, la seva situació: ella viu amb el marit i els fills amb els ingressos que els dona la venda

d'allò que recullen de les escombraries i que, posteriorment, venen a qualsevol lloc de recollida de ferralla que tenen a prop de casa, al carrer Pere IV. Amb això paguen el lloguer de la seva residència,

una casa de planta baixa situada al passatge de Taulat, de la mateixa arquitectura i antiguitat que la resta de cases que hem anat descrivint a les darreres entregues de “Paisatges Humans”: cases baixes construïdes al voltant del 1900.

D'aquest tarannà diari en la recerca de ferralla viuen (i sobreviuen) els habitants que ocupen l'edifici de pisos del carrer Josep Pla, 128. Es tracta d'una casa de dues plantes totalment ocupada per romanesos. La luana és una dona d'uns 40 anys aproximadament, que, entre crits i converses paral·leles amb jovent que entra i surt de l'edifici ens increpa, mostrant-nos el seu disgust en veure'ns allà, per després explicar-nos: “Yo soy de Rumania y llevo tres años viviendo aquí, en este edificio”. En cap moment menciona les condicions en què viuen, però fa el gest d'entrar a l'edifici, acomiadant-se. Posteriorment, un noi obre les portes contigües a l'edifici i deixa a la vista un magatzem improvisat de ferralla que arriba fins al número 136 del mateix carrer.

Tombant el passatge de Taulat a la dreta, al carrer Agricultura, 132, trobem una porta de ferro situada enmig de dos edificis. Sembla que sigui l'accés a qualsevol d'aquests, però, en tocar el timbre,

ens rep un home acabat de despertar, amb un simpàtic gos. Allà veiem una realitat diferent que sorprèn enmig de la decrepitud dels voltants. En els breus segons que roman la porta oberta podem albirar un petit passatge que conté entre quatre i sis casetes de totxana vista, amb fanals a les façanes i portes blanques. El veí que ens rep no ens ofereix més detalls, i ens fa saber que és l'únic veí del passatge, cosa estranya, en veure les cases de l'interior del passatge ben reformades. És un passatge, sens dubte, ben curiós i interessant.

Passat fabril: el que va ser i ja no és

Passejant per aquests carrers ara en decadència, encara són paleses les ruïnes d'allò que va ser però que ja no és ni serà mai més: fàbriques i tallers importants que van fer créixer econòmicament el barri des de la dècada de 1950, donant feina a centenars de poblenovins i poblenovines, com també a moltes persones emigrades d'altres regions d'Espanya que van ser adoptades pel barri i que, a dia d'avui, es consideren naturalment també poblenovines. En el record ens quedaran l'antiga fàbrica química Nubiola, coneguda per la producció del blauet (l'azulete); també Colores Hispania,

que produïa tints per a la roba, de la mateixa manera que Acabados, Tintes y Estampados; la fàbrica de botons Manufactures Ter; la fàbrica Yorca, on produïen components per a cotxes; Moto-plast, de plàstics; Tupinamba, torradora de cafè; o l'omnipresent Ca l'Illa, amb la torre del rellotge i el campanar.

És una realitat impactant i trista que es viu actualment en aquest racó del Poblenou. En el “mentrestant” i en la incertesa conviuen a escassos metres un barraquisme improvisat amb hotels de luxe, com és el cas de l'Hotel Tryp-Condal, situat al carrer Cristòbal de Moura cantonada amb Agricultura. I és en aquest *standby* que sobreviuen famílies senceres en pèssimes condicions: una nena romanesa d'uns dos anys riu i s'amaga rere la faldilla de la mare, i és que li fa una gràcia especial la càmera que duem a la mà. És en aquest moment quan ens ve al cap una reflexió: potser no és tant el que separa l'actualitat de la dècada de 1950, si és una càmera el que provoca aquesta il·lusió en un infant en ple any 2016 a la ciutat de Barcelona. Només un canvi d'ètnies i sis dècades de diferència.

Patricia Pujante, *periodista*

Joan Valís
Tot en Moda Home
C/. Ramon Turró, 216
tel. 932 210 084

Fusteria d'Alumini
Carpinteria de Aluminio
ESPA21 S.L.
www.fabricadoprofesa.com
PORTES, PANTALLS, MOSQUETERES, SANCAMENTS
Fellera, 222, baixos 1 - 08005 Barcelona
Tel. 932 902 505 / 932 902 525
espa21@elme.com

COPI RAPIT
Lope de Vega, 45 - TEL/FAX 93 300 3507 - 08005 BCN
PAPERERIA • FOTOCÒPIES
IMPRESSIÓ DIGITAL • ENQUADERNACIONS
PLASTIFICACIONS • SEGELLS DE GOMA
SERVEI DE FAX

FARMÀCIA JAUME GIRO LOPERENA
93 307 15 17
Maria Aguiló / Pujadas
DERMOFARMÀCIA
FÒRMULES MAGISTRALES
HOMEOPÀTIA - FITOTERÀPIA
DIETÈTICA - FLORS MORALES

CLINICA VETERINARIA POBLENOU
TELS. 93 300 8726 - 93 300 6021
CAMÍ ANTIC DE VALÈNCIA 18 • 08005 BCN
www.vetpoblenou.com/blog
HORARI: dilluns a divendres, 10-14h i 17-21h / dissabtes, 10-14h

SABATERS DES DE 1870
Villarroya
Rambla Poblenou, 45
Tel. 93 485 27 90
08005 Barcelona

Centre Clot de la Mel
Logopèdia-Reforç escolar
Psicologia-Fisioteràpia
-Tallers de lectura i pintura-
Espronceda 222 baixos / 93 307 05 42
www.centreclotdelamel.wordpress.com
10 anys al barri

celler el vinyet
Rambla Poblenou, 66

Dr. José Fco. López Alias
DIAGNÓSTICO
+ PRESUPUESTO GRATUITO
Rbla. del Poble Nou, 157-159 1ªª
08018 BCN TEL. 93 485 37 93

ÓPTICA traver
C/ Pradins, 194 - Tel. 93 485 22 42 - 08005 Barcelona

francesc creixell
PERRUQUERS
C. Ciutat de Granada, 63 baixos tel. 93 309 50 03 - 08005 BCN

GELATERIA EL TIO CHE
FABRICACIÓ PRÒPIA & ARTESANA
casa fundada l'any 1912
Rbla. del Poblenou, 44-46
08005 BCN
Tel. 93 309 18 72
www.eltioche.com

L'ESCOLA D'ARTS ESCÈNIQUES A POBLENOU - VILA OLÍMPICA

c/ Salvador Espriu 47
08005 Barcelona
www.aules.net

EL DIA QUE EM TRAURÉ LA SAMARRETA

EL MILLOR
PLA PER
TREURE'T LA
SAMARRETA

Av. Icària, 167
08005 Barcelona
Tel. 93.221.25.80

www.novaicaria.com

El Poblenou que ja no hi és

De la mà de Pilar Álvarez ens apropem a una part del Poblenou que ja no hi és, la que va quedar sota les obres dels Jocs Olímpics del 92 i de la Ronda Litoral, la que compartia pudors amb el Bogatell i veïnatge amb el Somorrostro, aquella part del nostre barri de la qual ja no queda cap vestigi si no és en la memòria, una memòria de vides viscudes, compartides i patides, en aquest cas, a la Barcelona dels anys 50.

La Pilar va conèixer el Poblenou de ben petita, l'any 1937, quan era una nena acollida al Grup Benèfic d'Infants Jean-Jacques Rousseau, per tots conegut al barri com la Prote. Després, en acabar la guerra civil, va anar a Madrid on va viure uns anys. De retorn a Barcelona s'instal·là al carrer Floridablanca, a la cruïlla amb Calàbria, eren els inicis dels anys 50. El destí però va voler que el seu enamorat fos del Poblenou i quan es va casar, el 4 d'abril del 1954, amb en Ruperto Fornell, van anar a viure al carrer de Sant Pol, número 11.

El carrer Sant Pol era un carreró estret, gairebé sense sortida, que circulava paral·lel entre l'avinguda Icària, antiga Capitán López Varela, i les vies del tren. S'hi arribava des del carrer Vallgorguina, i acabava a les tàpies de la caserna d'Intendència, a l'altura del que actualment és la platja de Nova Icària. La Pilar recorda la duresa d'aquells anys vivint en una casa sense vàter, amb la presència irritant, segons com bufava el vent, de les pudors del Bogatell. I fins i tot recorda, amb profunda impressió, que de vegades veia grups de nens llançar-se a l'aigua bruta per recollir les pilotes que hi flotaven. Recorda també les visites al Somorrostro travessant les vies del tren, acompanyant el seu home que recomponia planxes de ferro.

Té un entranyable record de la solidaritat entre veïns, entre ells els amos

del Rancho Grande, bar restaurant que estava al Mercat Central del Peix (carrer Wellington) on fins i tot va treballar en Ruperto després d'una temporada en un taller de tubs i motllures. Per a la seva família, la centralitat i punt de referència del barri era l'avinguda Icària on hi havia el forn i, a sobre del forn, la consulta del que era el seu metge, amb qui encara actualment manté contacte, el doctor Vicente Puerto.

Els seus fills van viure la infància plenament integrats en la vida del barri. Recorda les festes que feien al carrer, coincidint amb les del Poblenou, pels volts de l'11 de setembre. El seu marit participava als Cors d'en Clavé, que assajaven tres dies a la setmana a la taverna La Petita, que era a l'entrada del carrer Vallgorguina, a la dreta. I recorda, amb no gaire alegria perquè ella romanía sola, que feien aplecs assíduament. Parla també de la seva veneració, com la de tots els seus veïns i veïnes, al santet del Poblenou (Francesc Canals i Ambrós), la tomba del qual, al cementiri del Poblenou, gaudeix d'una devoció popular que li atribueix la concessió de favors.

Cap al 1964, la Pilar i la seva família van deixar el Poblenou, i van a anar a viure a Sant Martí (carrer Biscaia). Quan el seu marit, en Ruperto, va morir va acabar vivint sola al passeig Valldaura, a Nou Barris, on s'està des del 1978.

Moltes coses han desaparegut en aquella part del Poblenou on va viure la Pilar. Tan sols el cementiri i la font de la cruïlla entre l'avinguda Icària i el carrer Bogatell romanen inalterables. És allà on la Pilar va voler fotografiar-se per assaborir amb nostàlgia els seus records en aquest indret conegut i proper on sempre s'aturava abans de traspasar el carrer per anar a casa.

Carlos Sánchez-Valverde

Arxiu Històric del Poblenou

Produccions La Llacuna celebra 10 anys

Testimonis audiovisuals de les històries del Poblenou

Produccions La Llacuna està de celebració: fa deu anys que són al Poblenou fent documentals sobre el barri. L'impulsor del projecte i principal cervell de la productora és Roger Granel, que utilitza l'audiovisual com a eina de lluita social.

Tot va sorgir el 2006, quan Granel va fer un documental sobre el Poblenou com a treball final del grau en Comunicació Audiovisual de la UPF. Va anomenar-lo *Transformant el Poblenou*, i a través de tres generacions d'una família va explicar l'evolució del barri.

Aquesta idea gestada a la universitat va adquirir continuïtat perquè a Granel no se li van acabar els temes. De fet, el primer documental els havia deixat amb moltes imatges que no s'havien utilitzat, i les van fer servir per al segon projecte, centrat en la Vila Olímpica, i per al tercer, sobre la història del cementiri del Poblenou.

Explica que la continuïtat del projecte ha estat possible gràcies a les seves ganes "d'explicar històries" i dels encàrrecs que ha anat rebent. A mesura que anava acumulant projectes sota la signatura de Produccions La Llacuna, en Roger es va decidir a constituir-la de manera legal, creant el web (<https://lallacuna.org/>) i fent-ne difusió a les xarxes socials.

La funció social de l'audiovisual

El Poblenou és un barri on el coope-

rativisme, l'associacionisme i l'activisme hi tenen un pes molt important. Roger Granel n'és conscient i està convençut que Produccions La Llacuna també fa activisme. Davant el boom turístic de la ciutat i la transformació radical del Poblenou, Granel opina que l'essència del barri es posa en qüestió: "ha sorgit la idea que el barri s'està perdent o està en perill, i realment som els veïns i veïnes els que lluitem per mantenir-la".

A més a més, Roger Granel creu en el documental com a reflex de la societat, i en la funció social de l'audiovisual. Quan busca els protagonistes i testimonis que utilitzarà, no busca les fonts oficials sinó que dona veu a la gent corrent, anònima, "que dona el seu punt de vista particular, explica les coses tal com les pensa, sense estar condicionat pel que serien les frases políticament correctes". Opina que aquestes persones ordinàries mai apareixen als mitjans de comunicació perquè els periodistes sempre donen veu a les mateixes persones. "Mai he donat veu a l'Ajuntament perquè no m'interessa. Ells ja tenen els seus mitjans. Jo vull mostrar un altre punt de vista, que sovint queda marginat", explica Granel.

Altruisme

A diferència de les productores més convencionals, darrere Produccions La Llacuna hi ha bàsicament una persona, en Roger Granel, que s'encarrega de ti-

rar endavant els documentals. Malgrat tot, compta amb companys del barri que també es dediquen a l'audiovisual, a qui "enreda" perquè li donin un cop de mà de manera puntual. Cal tenir en compte que tots els que hi col·laboren ho fan "com a cosa de més a més i de manera altruista", assenyala Granel. El que fa especial La Llacuna és que no es tracta d'una empresa: darrere el projecte no hi ha objectius lucratis sinó la filosofia de "fer productes audiovisuals i parlar de les realitats del barri. Afortunadament tinc una feina que em permet viure'n, si m'hagués de dedicar exclusivament a la productora m'ho hauria de mirar d'una altra manera", comenta.

Del particular al global

Tot i que els documentals se centren en el Poblenou, el barri és un pretext per tocar temes de caràcter més general, com ara la transformació de tot Barcelona. Així, pretenen que ciutadans d'altres pobles o ciutats puguin empatitzar amb la realitat que veuen al documental perquè pot ser la mateixa que viuen cada dia. Explica que el que fa interessant les històries "és que són d'una realitat molt particular però que poden connectar amb un espectador global".

Malgrat tenir idees "que se'n van més enllà del barri", a Granel no li sembla malament centrar la productora en allò que la gent pot identificar: "Produccions La Llacuna s'identifica amb el Po-

blenou i ja m'agrada". Ell gaudeix utilitzant el barri on va néixer i ha viscut tota la vida com a teló de fons de les històries que mostra als documentals. No obstant això, no descarta fer un curt de ficció en un futur, i també té al cap un projecte sobre cooperativisme, treball solidari altruista i conscienciació social al Perú. De moment, però, el document social és el que més l'interessa.

La predisposició del veïnat

Centrar la producció al barri és més barat perquè evita les despeses de desplaçament i té altres avantatges: en Roger explica que després d'aquests deu anys la gent comença a conèixer Produccions La Llacuna. D'altra banda, comenta que "al barri hi ha molta predisposició a ajudar els altres", que s'adonen que ell també ho fa de manera altruista.

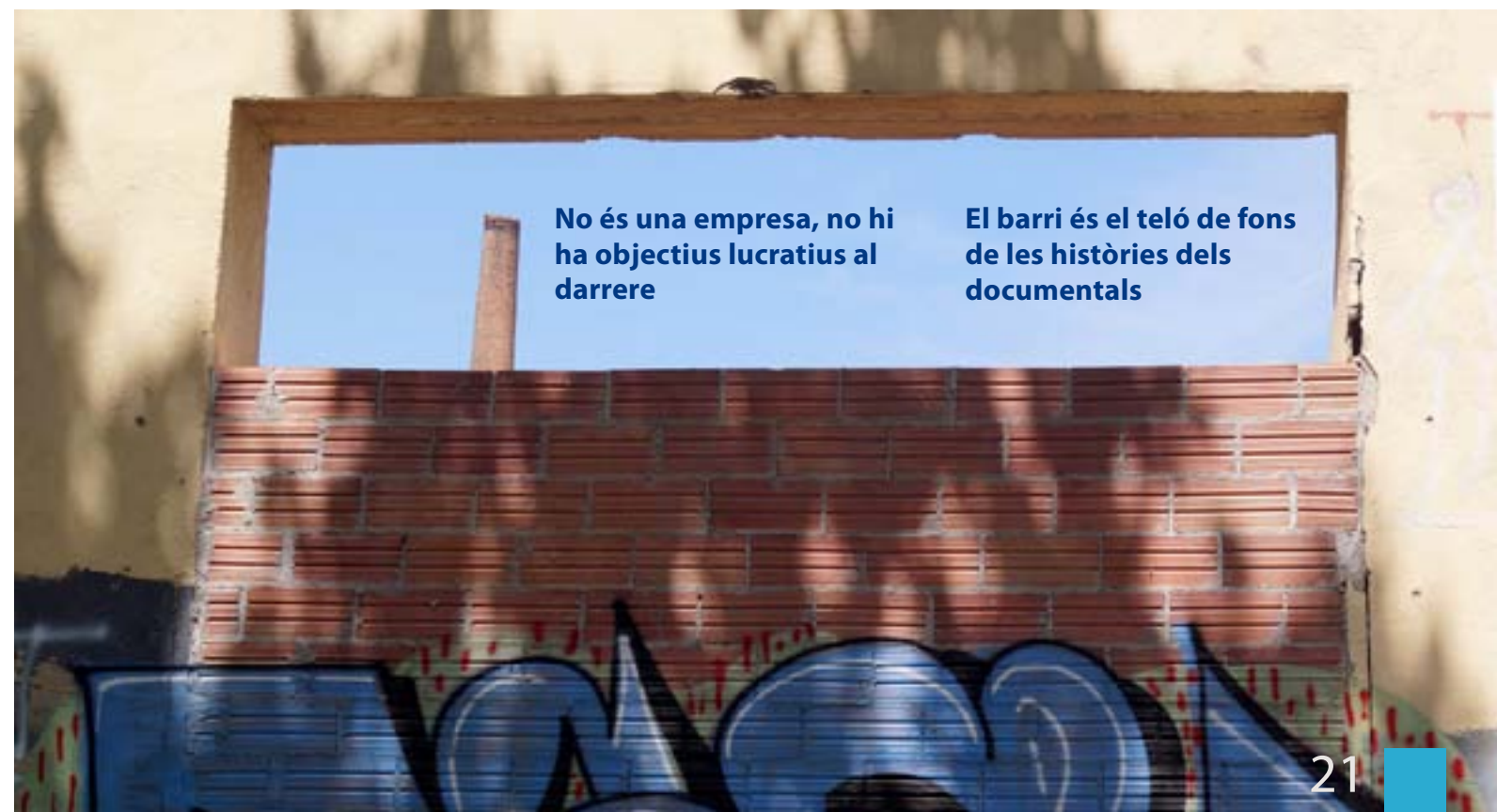
Els documentals de Produccions La Llacuna han evolucionat clarament al llarg dels anys. Tal com diu Roger Granel, "de l'experiència, se n'aprèn", i després de set documentals llargs, "la cosa va sempre a millor". A banda, també hi ha hagut millores tecnològiques que han democratitzat el sector de l'audiovisual, fent possible que persones com en Roger

tinguin una bona càmera de vídeo i un equip d'edició decent. Malgrat tot, preferiria fer "virgueries" com ara gravar amb un dron, una *steadycam* o fer *travellings*, però no s'ho pot permetre; els seus documentals són més estàtics i contemplatius.

Als coneixements que ha adquirit amb l'experiència s'hi han de sumar els que va aprendre mentre estudiava a la universitat. Considera que és "un punt de partida necessari, sobretot a nivell teòric", però que després "és la batalla del carrer, de fer coses per tu mateix i de veure on t'equivoques la que més et serveix".

El context de la crisi actual, però, és hostil per als joves productors que intenten fer-se lloc dins el món de l'audiovisual, i projectes amateurs com Produccions La Llacuna ho tenen molt complicat perquè han de competir contra empreses internacionals molt potents. Malgrat les dificultats, Granel té clar que La Llacuna continuarà, perquè "no tenir els mitjans econòmics no és excusa per no fer sentir la pròpia veu".

Núria Falcó Romagosa

¡Hola a todos!

Desde la última vez que nos vimos aquí hemos de contaros algunas novedades pero sobretodo un emocionante evento en nuestro espacio. El pasado 20 de marzo Sun Sun Love organizó su fiesta de Equinocio de Primavera y todo lo recaudado fue para la ONG Solidarios sin Fronteras, única organización española que está ayudando a los habitantes de Yemen, país que está siendo masacrado por las bombas de Arabia Saudí en una guerra injusta y silenciada por los medios de comunicación.

Clases de yoga, mucha música en vivo, catering vegano artesanal y talleres. Una jornada divertida y espiritual donde nos lo pasamos muy bien y ayudamos a conseguir agua, comida, y materiales de construcción para reconstruir las vidas de los yemeníes. Éxito y satisfacción total.

Los domingos seguimos dando la oportunidad de que todos disfruten de la cere-

monia del temazcal o inipi, la cabaña de los abuelitos de piedra de los indios sioux. Ahora como novedad, los sábados por las tardes también te invitamos a cantar en nuestro tipi utilizando tu voz como instrumento de conexión con la Madre Tierra.

Y terminamos contando que tenemos un nuevo grupo que disfruta de nuestro espacio: El Bosque de las Caracolas, un grupo de crianza compartida de reciente creación en Poblenou cuyos pequeños miembros con sus educadores nos visitan una vez por semana y disfrutan del espacio, el sol y las plantas.

Y tú, ¿por qué no vienes un domingo a visitarnos? El huerto en primavera está precioso! Pásate a partir de las 12 del mediodía y te contaremos más cosas.

Carrer Àlaba, 24, 08005, Barcelona
<http://connecthort.wordpress.com>
 Facebook: ConnectHORT
connecthort@gmail.com

Al Poblenou som així de trempats!

Aquest Sant Jordi va estar passant per aigua. Però, tot i la pluja, la Rambla no es va buidar en cap moment, ni les parades no van plegar, ni la gent va deixar de passejar. Som així de trempats en aquest barri, aguantem el que calgui.

La solució varen ser els paraigües i un seguit de rotllos de plàstic que es van anar desenrotllant hàbilment, com una immensa onada que corria de punta a punta per les taules i que no tenia altra finalitat que la de protegir una de les tres coses més preuades i alhora més fràgils d'aquell dia, els llibres.

Sí, perquè les roses i l'amor, que són les altres dues coses, es poden mullar i encara guanyen. No em direu que una rosa coberta per la bri-

llant rosada, o un petó humit no són romàntics. En canvi els llibres... Ais si un llibre es mulla! El resultat és una gran catàstrofe! Es barregen les frases i les històries s'empedreeixen. Els protagonistes s'emboliquen, el dolent es torna bo perquè la humitat li reblaneix el cor, la princesa, que pateix de reuma, abandona el palau abans que arribi el príncep que l'ha de salvar, els assassins retarden el crim per por de deixar petjades damunt del terra moll, el noi i la noia que s'havien de trobar en un tren no ho fan perquè la línia ha patit un tall de tensió per l'aiguat, etcètera, etcètera, etcètera. Si un llibre es mulla, pot ocórrer el pitjor, que el significat i el final canviïn i la trama esdevingui una amalgama de despropòsits que no siguin acceptats per

cap editorial. Protegim-los!

En canvi, que un escriptor es mulli, no té cap mena d'importància. En el pitjor dels casos, agafarà una calipandria que l'obligarà a tancar-se a casa i encara tindrà més hores per escriure. Els vaig veure, eren tots allà, palplantats, somrients, saludant, signant, mirant el cel amb els ulls entrellucats i tornant a somriure, perquè els escriptors del Poblenou..., què volem que us digui..., som així de trempats!

Visca la Rambla, visca els Jordis, visca les Jordines, visca els llibres, les roses i l'amor! I visca els escriptors i els lectors!

Àfrica Ragel

africaragel@hotmail.com

Fons de Solidaritat de la Fundació Agbar
Font de solidaritat

AJUTS AL PAGAMENT DEL CONSUM DE L'AIGUA

El Fons de Solidaritat de la Fundació Agbar és una font solidària que brolla per arribar als qui més ho necessiten. Per això col·laborem amb Càritas, la Creu Roja i els serveis socials dels ajuntaments per ajudar les famílies que tenen problemes per pagar la factura de l'aigua i, d'aquesta manera garantir l'accés al consum bàsic d'aigua a tothom.

Arribant allà on puguem ajudar. Des que aquest fons es va posar en marxa, hem beneficiat a més de 45.000 persones. Obrint-nos camí, com l'aigua.

Recollida a domicili d'electrodomèstics i tota mena de ferralla

Kids&Us^{*} Anglès a partir d'1 any www.kidsandus.es
school of english

SPEAK IN COLOURS

MATRÍCULA OBERTA JUNY 2016

Kids&Us Poblenou · C/ Llacuna, 104 · T. 615 816 080 / 93 300 77 14 · poblenou@kidsandus.es
Kids&Us Sant Martí · C/ Concili de Trento, 108 · T. 618 020 494 · santmarti@kidsandus.es